

ESPAIS VERDS. GENER 2018

ESPAIS VERDS

Processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*)

És un lepidòpter que afecta pins i cedres. En aquests moments les erugues estan en els últims estadis de desenvolupament i presenten uns pèls urticants dels quals es desprenen quan se senten atacades. Ara es poden observar les típiques bosses on es refugien les erugues, sobretot a les zones més assolellades de les masses forestals.

Durant aquest mes podeu realitzar les següents actuacions de control de la plaga:

- **Mesures culturals:** Tallada i destrucció de les bosses (crema, aixafament, immersió en aigua, etc.). Per a evitar la perillosa acció dels pèls urticants que desprenen les erugues cal actuar sempre d'esquena al vent i protegir-se les mans i els ulls.
- **Tractaments insecticides** localitzats a les bosses amb productes fitosanitaris autoritzats.



Bossa amb colònia d'erugues

Perforadors dels brots (*Tomicus destruens*)

Aquests coleòpters es localitzen a les zones costaneres i poden atacar qualsevol espècie de pi, dirigint l'atac a les branques gruixudes i el tronc. Generalment només afecten arbres debilitats a causa de vegetar en sols dèbils o en condicions climatològiques adverses o per presentar ferides. Tot i això, quan les poblacions d'aquest insecte són molt grans, poden atacar també arbres sans.

En aquests moments coexisteixen adults, larves i ous, ja que, des del mes de setembre a començaments d'abril, els adults realitzen la posta dels ous. Per aquest motiu és important tenir cura a l'hora de deixar fusta verda a bosc.

Xinxxa americana (*Leptoglossus occidentalis*)

Aquesta xinxxa d'origen Americà es va citar per primera vegada a Catalunya l'any 2003 i actualment ja la troben distribuïda per tot el territori català.

És un hemípter que pot afectar a qualsevol espècie de conífera. Els danys són fruit de l'alimentació de les nimfes i els adults, que claven el seu llarg aparell bucal picador-xuclador a les pinyes i ocasionen la pèrdua de llavor i l'avortament dels cons.

També pot actuar com a vector de malalties com seria el cas del fong *Diplodia pinea*, al qual ajuda a

dispersar-se.

Quan baixen les temperatures els adults es disposen a hivernar i resulta fàcil trobar-los agrupats en llenyers o dintre de les masies o cases forestals.



Adult de L. Occidentalis

CASTANYER D'ÍNDIES

[Cameraria ohridella](#)

Pareu atenció a les fulles que resten pel terra i dalt dels castanyers afectats, ja que és on passen l'hivern les crisàlides de l'última generació.

- **Mesures culturals:** *En aquest període, en zones afectades, és recomanable recollir i destruir les fulles caigudes.*

CAMELIA, RHODODENDRON I VIBURNUM

[Phytophthora ramorum](#)

A EEUU aquest organisme nociu està afectant de forma greu als *Quercus*. Igualment passa a diverses zones d'Europa, entre elles les Comunitats Autònomes de Galícia i Extremadura, on s'han observat atacs d'aquesta malaltia sobre *Camelia*, *Rhododendron* i *Viburnum*.

Aquesta malaltia fúngica de quarantena afecta a diversos planifolis. Per a evitar la seva propagació, la CE ha publicat decisions per a impedir la introducció i propagació de la malaltia. D'acord amb aquestes decisions els vegetals de *Rhododendron* spp., a excepció de *Rhododendron simsii* Planch., *Viburnum* spp., (a excepció de fruits i llavors) i *Camellia* spp. (a excepció de fruits i llavors), originaris de la Comunitat no podran ser desplaçats des de la seva parcel·la de producció a menys que vagin acompanyats del [Passaport Fitosanitari CE](#), que garanteixi s'han complert les condicions establertes per la Comissió europea, i es troben lliures d'aquest fong. El Servei de Sanitat Vegetal fa una prospecció anual d'acord amb la citada decisió comunitària.

XIPRERS

[Assecada](#)

Com cada any els xiprers (arbres o arbusts) en alguns indrets, han patit atacs greus per insectes i fongs. Cal actuar per tal d'eliminar al màxim les restes dels paràsits de cara al proper any.

- **Mesures culturals:** *a l'hivern els exemplars que estiguin afectats lleument, convé fer neteja de les parts afectades, tallant els branquillons secs per la primera part sana, per tal d'eliminar al màxim restes de fongs i millorar l'aireja-me'n dels arbres i l'efecte dels tractaments que es facin. Els exemplars afectats greument caldrà eliminar-los.*
- **Control químic:** *durant la tardor es recomanable fer algun tractament fungicida. A la sortida de l'hivern, cal vigilar la presència de pugons i tractar-los oportunament amb productes adients.*

PALMERES

Eruça barrinadora (*Paysandisia archon*)

La incidència principal d'aquesta plaga té lloc a la demarcació de Girona. El major número de palmeres afectades pertanyen a l'espècie *Trachycarpus fortunei*, però s'ha detectat sobre algun exemplar de *Phoenix dactylifera*, *Phoenix canariensis* i *Chamaerops humilis* (ornamental).

Mesures al mes de gener: Si teniu palmeres molt afectades, irrecuperables, cal talar-les i destruir-les mitjançant la trituració.

Morrut de les palmeres (*Rhynchophorus ferrugineus*)

Detectar els inicis de l'atac no sempre és fàcil. Els símptomes externs es manifesten amb un assecament de les fulles centrals de la corona. Quan avança l'atac les fulles centrals s'esgrogueixen i es marceixen, de forma que en poques setmanes, la pràctica totalitat de la corona es veu afectada, originant la mort de la palmera.

Durant la tardor, el vol de l'adult es veu incrementat. És de preveure la colonització de noves palmeres sanes. La vigilància de les palmeres d'espècies sensibles, continua essent l'eina principal de lluita contra el morrut.

▪ **Mesures culturals**

En zones no afectades mantenir la vigilància sobre la seva possible presència.

Les palmeres on s'hi detecti la plaga poden seguir el protocol de tractaments recomanats pel Servei de Sanitat Vegetal ([consultar el web](#)).

Les palmeres molt afectades per la plaga i/o que es consideri que no es poden salvar, així com les restes afectades provinents de sanejaments, cal destruir-les i portar-les als punts establerts per tal de gestionar-les adequadament.

▪ **Tractament fitosanitari**

En les zones afectades s'han d'efectuar tractaments preventius (en especial la palmera canària) amb les matèries actives adients. Podeu consultar-los en el [web del DARP](#).

CÍTRICS ORNAMENTALS

Caparreta japonesa (*Unaspis yanonensis*)

Aquesta plaga es va detectar l'any 2003 en cítrics ornamentals de l'Alt Empordà; amb els anys s'ha anat estenent i s'han trobat focus a les comarques del Barcelonès, Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental.

[L'Ordre ARP/237/2003](#) i [l'Ordre ARP/290/2015](#) declaren l'existència oficial d'aquesta plaga i estableixen mesures obligatòries de lluita:

- Notificar al Servei de Sanitat Vegetal la presència de cítrics afectats per la plaga o amb símptomes sospitosos.
- Els proveïdors de material vegetal han de vigilar de forma estricta la presència de la plaga.
- Els propietaris dels jardins i horts amb presència de cítrics afectats per la plaga han de permetre l'accés de les persones oficialment autoritzades per a realitzar les tasques d'inspecció, de destrucció obligatòria o altres mesures adients per controlar la plaga.
- En zones properes als focus, cal efectuar anualment 2 tractaments insecticides dirigits contra larves joves (un a la primera quinzena de juny i l'altre un mes més tard), utilitzant productes específics contra cotxinilles barrejats amb olis de parafina.

- **Mesures culturals:** cal fer una bona poda de totes les parts afectades i retirar les restes o cremar-les.
- **Control químic:** en el cas d'una greu afectació, tractar amb un oli de parafina. Es recomana fer aquest tractament abans del canvi de color del fruit i evitar fer-ho en dies calorosos i secs. Per reforçar l'acció contra les caparretes, és convenient l'addició d'un insecticida organofosforat.

Podeu informar-vos sobre la plaga, sol·licitant el tríptic sobre *Unaspis yanonensis* editat pel Servei de Sanitat Vegetal.

PER A MÉS INFORMACIÓ: www.gencat.cat/agricultura/sanitat

Servei de Sanitat Vegetal (ssv.dar@gencat.cat):

- Laboratori d'Agricultura i Sanitat Vegetal: 973 305477
- Serveis Centrals: 93 409 20 90
- Serveis Territorials a Barcelona: 93 409 20 90
- Serveis Territorials a Girona: 972 45 43 10
- Serveis Territorials a Lleida: 973 23 64 12
- Serveis Territorials a Tarragona: 977 25 04 21
- Serveis Territorials a Terres de l'Ebre: 977 50 01 74

Servei de Gestió Forestal (sanitatforestal.daam@gencat.cat): 93 567 42 00